

คุณศศิณี ลิ้มพงษ์

มูลนิธิสยามกัมมาจล ธนาकरไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

เป้าหมายของการทำงาน :

- เพื่อให้ครูทำบทบาทของ “ครูฝึก” นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ สร้างโอกาส และเงื่อนไขให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการตั้งคำถาม ให้ได้รู้ความสามารถของตนเอง ก่อนตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยคำนึงถึงหลักความพอประมาณ การใช้เหตุผล ความไม่ประมาท บนพื้นฐานของความรู้ และมีคุณธรรมกำกับผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องลงมือทำ (Active Learning) และใช้กระบวนการย้อนทบทวนความคิด (Reflection) ใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เห็นประโยชน์ของการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ฝึกบ่อยๆ จนเกิดเป็น “อุปนิสัย”
- เพื่อให้ผู้บริหารเป็นผู้สร้างกลไกในการสนับสนุนการทำงานของครู และการเรียนรู้ของนักเรียนในลักษณะดังกล่าว จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

บทบาทของมูลนิธิสยามกัมมาจล : เป็นผู้จุดประกาย กระตุ้น เป็นพี่เลี้ยง และสนับสนุนการทำงานเพื่อให้โรงเรียนพัฒนาตนเองเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากโครงการนับตั้งแต่ปี 2551 ไม่สามารถนับเป็นตัวเงิน หรือจำนวนศูนย์การเรียนรู้จำนวน 35 แห่ง ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ แต่เป็นการที่ผู้บริหาร ครู และนักเรียนได้นำหลักปรัชญา มาใช้ในชีวิต ดังที่ครูหลายท่านได้บอกว่า “หลังจากทำงานนี้มีความสุขมากขึ้นจากการที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น มีเหตุผลมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคมมากขึ้น” ผู้บริหารและครูนำความรู้จากการปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนกันทั้งในโรงเรียนและข้ามโรงเรียนซึ่งทำให้การเรียนรู้ยกระดับขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้การผู้บริหารและครูที่ประสบความสำเร็จยังร่วมมือกันไปช่วยพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายอื่นๆ อย่างใกล้ชิดเพื่อให้ครูในโรงเรียนเหล่านั้นเข้าใจ

โครงการที่ทำ : โครงการพัฒนาเยาวชนโดยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดโครงการ : มูลนิธิสยามกัมมาจลทำงานขับเคลื่อนให้เกิด “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนในภาพใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยการสนับสนุนให้ “สถานศึกษาพอเพียง” ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาอยู่แล้ว และมีความต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนทั้งโรงเรียน สามารถเป็นแบบอย่าง และเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนขยายผลการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาต่อไป

“ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” หมายถึงโรงเรียนที่บุคลากรของโรงเรียนเข้าถึงแก่นสาระของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำมาใช้ในการทำงาน เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีอุปนิสัย “พอเพียง” และเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระบวนการเสริมศักยภาพโรงเรียนเพื่อพัฒนาเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

เครื่องมือ

- การจัดการความรู้
- เครื่องมือพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้
- การคิดเชื่อมโยง/การคิดอย่างเป็นระบบ
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับต่างๆ (โรงเรียน ภูมิภาค ประเทศ)
- สร้างเครือข่าย on line

วิธีการ

- เพิ่มเติมความรู้ เครื่องมือและ เทคนิค วิธีการวิธีการ ตามความต้องการของ โรงเรียน
- ใช้ระบบพี่เลี้ยงลงนิเทศ ให้คำแนะนำ ทำ ให้ดูเป็นตัวอย่าง

นำมาพัฒนางาน

แลกเปลี่ยนเรียนรู้
(ชุมชนแห่งการเรียนรู้)

ถอดบทเรียนการทำงาน
เพื่อเข้าถึงหลักปรัชญา

เรียนรู้

เรียนรู้

เรียนรู้

สร้างความเข้าใจที่
ถูกต้องเกี่ยวกับปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง

นำ เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
ลงมือปฏิบัติ

ผู้บริหาร

- สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการ นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ และการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของครูและนักเรียน
- สนับสนุนครูให้สามารถจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาอุปนิสัย “พอเพียง” ให้แก่นักเรียน
- สร้างกลไกในการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นวัฒนธรรม องค์กร

ครู

- สนับสนุนให้ครูสามารถเป็น “ครูฝึก” ที่ออกแบบการ เรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จาก การนำเศรษฐกิจพอเพียงมา ใช้ในการทำกิจกรรมการ เรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ บ่อยๆ จนกลายเป็น “อุปนิสัย”

นักเรียนมี อุปนิสัย “พอเพียง” “ตัดสินใจและปฏิบัติอย่าง สมเหตุสมผล มีความพอเหมาะ พอดีกับอัตภาพของตนเอง มีความรอบคอบไม่ประมาท คิดถึง ความเป็นไปได้ของสถานการณ์ที่ จะเกิดขึ้น เตรียมพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลง รวมการกระทำที่ไม่ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และ เห็นคุณค่าของการ อยู่ร่วมกันในสังคม”

และสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่นักเรียน มุลนิธิมีความเชื่อว่าศรัทธาในการทำงานของผู้บริหารและครูเหล่านี้จะขยายผลเป็นทวีคูณและทำให้ประเทศพัฒนาไปอย่างมั่นคง โดยมีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานของเยาวชน

การปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ อยากเห็นบุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับทำความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ถูกต้อง เพราะถ้าเข้าใจถูกต้องแล้วจะเห็นว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาให้เยาวชนของเรามีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ใช้ชีวิตอย่างมีสติ มีคุณธรรม และเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น จะเข้าใจในหลักปรัชญาฯ นี้ให้ลึกซึ้งได้ต้องลองนำมาใช้ในชีวิต และการทำงาน ถ้าผู้บริหารใช้ครูใช้ จะเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับเด็ก ขณะเดียวกันจะเห็นคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อทุกคนใช้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน และสังคม ขอให้เริ่มต้นที่ตัวเอง

.....